

[Gade]

Priserne for en række produkter er for tiden lave, og landbruget kan faktisk mærke en helt anden udvikling end den, ministeren forudser.

Og oven i det kommer så miljøforanstaltningerne. Det er der jo nogle der gør til det udsaggivende, hvad selvfølgelig er noget sludder, men også i SF er vi da klar over, at miljøinvesteringer kan være med til at vanskeliggøre vilkårene. Det er netop derfor, at vi lægger så meget vægt på, at det er omlægning af landbrugsproduktionen til en mere miljøvenlig produktion, der bliver sat på dagsordenen, og det gør ministeren ikke. I stedet siger ministeren: holdningsskifte, omstilling af indsatsen i erhvervet og ændringer af offentlige foranstaltninger. Javel, men realiteten er, at når der bliver talt om miljø, så virker det påklistet. F.eks.: »Det er endvidere et krav udefra«.

Er det det? Det er ikke SFs landbrugspolitik, men jeg forstår, at det er regeringens, at miljøkrav er noget, der bliver påklistet, noget, der kommer udefra. Det er jo det, der er den store fejl i ministerens redegørelse. Økologiske driftsformer er kun sidegevinster i stedet for at være mål i sig selv. Det, der mangler, er en miljøpolitisk strategi i vores landbrugspolitik: landbrugspolitik og miljø tænkt som en helhed. Det burde være en helhed, sådan at produktionen af fødevarer ansues som en uadskillelig del af at bevare miljøet og satse på det, jeg kalder et nyt kvalitetsbegreb.

Hvad indeholder et nyt kvalitetsbegreb? Punkt 1: mere økologiske driftsformer på marken og øget satsning på dyrenes velfærd som en del af det at producere fødevarer af højere kvalitet. Punkt 2: anvendelse af minimal medicin i husdyrbrug. Punkt 3: bedre transport og bedre slagtesituation for dyrene. Punkt 4: produktion af sunde fødevarer uden tilsætningsstoffer osv.

Så skal der selvfølgelig også satses på forædling og produktudvikling, men ministeren har tilsyneladende ingen forståelse for at tænke tingene sammen fra mark til føde. Det har måske tidligere kunnet tilgives landbrugsministre, at de ikke har det, men i den aktuelle situation med de krav, der nu stilles til landbrugets omstilling, er det fatalt, at den forståelse mangler.

Ministeren har øje for, at forædlingen skal fremmes. Det er et af de steder, hvor jeg vil

påpege en fejlprioritering. Ministeren lægger op til, at landbrugets store industrier, mejerierne og slagterierne, skal have omfattende støtte – der er nævnt beløb op til 600 mill. kr. – fra det offentlige. Er det tal rigtigt? Vi har ikke kunnet læse det i redegørelsen. Samtidig er der på finansloven næste år sat 4 mill. kr. af til udviklingsarbejde og iværksætterstøtte i primærproduktionen. Der er et skrigende misforhold.

Jeg kan kun bekræfte, at jeg er enig i, at der ikke er gjort nok ved forædlings siden, men dér synes jeg ansvaret skal placeres klart og entydigt på de store fabrikker, som landbruget styrer. Jeg skal ikke påstå, at disse såkaldte andelselskaber er styret med klogskab, men det må landbrugets ledere så selv tage ansvaret for.

I stedet mener vi, at dér, hvor der er brug for omlægning og omprioritering, det er af den støtte, der går til den enkelte landmand, altså til primærproduktion i stedet for til landbrugets fabrikker styret af landbrugets top.

I SF mener vi, at støtten skal kunne mærkes hos den enkelte landmand, ham, der skal indskrænke sin produktion og i stedet tage miljøhensyn, ham, der skal satse på kvalitet i stedet for at presse dyrene til det yderste, ham, der skal bruge mindre kunstgødning, bruge husdyrgødningen bedre og bruge færre sprøjtemidler; han får brug for støtte for at klare de nødvendige omstillinger i de kommende år.

Dér savner jeg regeringen. Det er jo det vigtige i de kommende år, både når vi diskuterer EF, og når vi diskuterer national landbrugspolitik. Hvis disse omprioriteringer ikke sker, kan jeg godt forestille mig – og egentlig også forstå – at en række landmænd kan føle sig som det, der er nævnt i debatten: forfulgte dyr.

Og vi kan oven i købet risikere at få en strukturudvikling, som fører til det modsatte af, hvad alle partier her – måske undtaget de Konservative – siger at de vil, altså en udvikling, der fører til industrialisering i stedet for i mere økologisk retning. Den fare vil jeg godt advare imod; jeg tror, der er for få, der ser den. Samtidig med at man begynder at snakke miljø, risikerer vi, at hvis vi ikke lægger politikken helt radikalt om, ender vi i industrialisering og måske med nogle naturreservater.